

УДК 658.7

ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ: ОЦІНКА СТАНУ ЛОГІСТИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА У СВІТОВИХ РЕЙТИНГАХ

Т. О. Колодізева, доцент, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, kolodizeva@ukr.net

В роботі узагальнено результати досліджень світових організацій щодо позиції України в міжнародних логістичних рейтингах, які оцінюють логістичне середовище функціонування національних підприємств. Проведений аналіз логістичних показників, які формують такі глобальні індекси, як Індекс ефективності логістики, Глобальний індекс конкурентоспроможності, Індекс логістики ринків, що розвиваються, дозволив виявити негативний та позитивний вплив факторів навколишнього логістичного середовища на ефективність логістичної діяльності підприємств України. Незважаючи на те, що окремі фактори логістичного середовища позитивно впливають на підвищення ефективності логістичної діяльності підприємств, в цілому, вони не здатні вирішити проблему відставання національної логістики не тільки від розвинутих країн, але й від країн, що розвиваються.

Виділено ключові тенденції та проблеми, визначено пріоритетні напрями розвитку національної логістики з метою подолання її відставання та поліпшення навколишнього логістичного середовища національних підприємств, забезпечення їх інтеграції в глобальні ланцюги доданої вартості. Особливу увагу приділено необхідності модернізації логістичної інфраструктури задля технічного та технологічного забезпечення логістичної діяльності підприємств.

Комплексне бачення всіх сфер логістики та використання системного підходу до оцінювання динаміки логістичних показників дозволило зробити висновок щодо необхідності удосконалення організаційно-економічного механізму управління логістичною діяльністю підприємств в Україні. Систематизація даних світових організацій щодо позиції України на світовому логістичному ринку дозволила сформулювати комплексне бачення проблем розвитку логістики в Україні та визначити пріоритетні напрями підвищення ефективності логістичної діяльності підприємств з урахуванням існуючих тенденцій та необхідності їх інтеграції в глобальні ланцюги доданої вартості.

Ключові слова: логістичне середовище, логістична діяльність підприємств, логістика, світовий рейтинг, логістична інфраструктура, ефективність логістичної діяльності.

Постановка проблеми. Згідно з дослідженнями Світового банку, Україна не в повній мірі реалізує свої переваги від участі у зоні вільної торгівлі з Європейським Союзом, не реалізує свій експортний потенціал та демонструє низькі темпи інтеграції в світову економіку. Це пояснюється в значній мірі низьким рівнем ефективності логістичної діяльності підприємств, низькою їх інтеграцією в глобальні ланцюги доданої вартості,

рівень якої відповідає 5,7%, порівняно, із 27% у Польщі, 38% – у Румунії й Туреччині та 59% – у В'єтнамі [3]. Низький рівень ефективності логістичної діяльності підприємств в Україні підтверджується доволі низьким рівнем показника LPI (Logistics Performance Index), згідно з яким, Україна в 2018 році зайняла 66-те місце серед 160 країн світу, логістична діяльність яких порівнювалась Світовим банком.

Поряд з рейтингом ефективності логістики (LPI) світовими організаціями розробляються інші рейтинги, які мають на меті порівняння різних аспектів логістичної діяльності підприємств в країнах світу.

Проблема підвищення ефективності логістичної діяльності підприємств в Україні є багатоаспектною та потребує комплексного вирішення. В той же час, негайність поставлених перед національною логістикою проблем вимагає виявлення вузьких місць, обмежень, які в найбільшій мірі стримують розвиток та підвищення ефективності логістичної діяльності підприємств. На виявлення таких обмежень та проблем, а також можливостей, перспектив розвитку логістики в Україні спрямовані порівняльні дослідження міжнародних рейтингів, здатних надати об'єктивну, неупереджену інформаційну базу для прийняття стратегічних рішень щодо пріоритетних напрямів фінансування, інвестування, підготовки висококваліфікованих фахівців в сфері логістики.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В останні роки проблеми підвищення ефективності логістичної діяльності підприємств досліджувались з різних позицій, а саме: з точки зору формування теоретико-методологічних аспектів функціонування логістичних аутсорсерів, з огляду на інноваційні аспекти підвищення ефективності логістичної діяльності підприємств, з позиції інформаційного забезпечення підвищення ефективності логістичної діяльності.

Безпосередньо дослідженню позицій України в логістичних світових рейтингах присвячені праці таких вчених як Н. В. Гайдабрус [1], Н. М. Гуржій, А. В. Городова, Т. Є. Одинець [2], О. І. Карий, Г. В. Подвальна [4] та інші. Однак, більшість вчених вивчали окремі аспекти логістичної діяльності, або окремі рейтинги, в той час як оцінка ефективності логістичної діяльності підприємств вимагає комплексного бачення всіх сфер логістики та системного підходу до оцінювання логістичних показників.

Формулювання мети статті. Метою статті є оцінка логістичного середовища національних підприємств в розрізі показників, що формують світові рейтинги та ви-

явлення пріоритетних завдань щодо подолання відставання національної логістики від розвинутих країн світу та створення умов для підвищення ефективності логістичної діяльності підприємств України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Логістична діяльність промислових підприємств являє собою відкриту систему, що знаходить під впливом зовнішнього логістичного середовища, під яким розуміють сукупність некерованих факторів – конкурентного; георинкового; техніко-технологічного; паливно-енергетичного; соціально-економічного; структури логістичного ланцюга; розвитку сервісу; ступеня державного регулювання [5].

Логістичне середовище, у якому функціонують підприємства є динамічним, тому важливо проводити моніторинг факторів впливу, що дозволить суб'єктам господарювання своєчасно скорегувати стратегічні цілі та поточні завдання, краще адаптуватись до мінливих умов та підвищити ефективність логістичної діяльності.

На усвідомлення країнами недоліків та перспектив, що є притаманними їх логістичному середовищу спрямовані світові рейтинги.

Центральне місце серед світових рейтингів логістики займає рейтинг Світового банку щодо ефективності торговельної логістики – LPI, який формується на підставі опитування глобальних логістичних операторів, експедиторів та експрес-перевізників та відображає логістичну «дружність» країн до своїх торговельних партнерів. Якісні показники доповнюються кількісними даними щодо основних компонентів роботи логістичних ланцюгів в країнах світу. LPI вимірює продуктивність за ланцюгами поставок логістики в країні і пропонує дві різні точки зору: міжнародну та внутрішню. На жаль, Україна не надає дані Світовому Банку для оцінки ефективності внутрішньої логістики [8], щодо міжнародного виміру, такий аналіз проводиться.

Для розрахунку LPI використовується опитування, перша частина якого (питання 10–15) надає вихідні дані для міжнародного LPI. Кожне опитування респондентів здійснюється за восьми зарубіжними ринками (які є найбільш важливими з точки

зору експорту та імпорту для країни, де респондент розташований – метод, що використовується для випадкового вибору групи країн, що оцінюються кожним респондентом, залежить від особливостей країни, де респондент розташований) за шістьма основними компонентами LPI [12]:

– ефективність митного та прикордонного очищення, оцінюється від «дуже низького» (1) до «дуже високого» (5) в питанні №10;

– якість інфраструктури торгівлі та транспорту, оцінена з «дуже низького» (1) до «дуже високого» (5) в питанні №11;

– легкість організації конкурентоспроможного за вартістю відвантаження, оцінені від «дуже непросто» (1) до «дуже легко» (5) в питанні № 12;

– компетентність та якість логістичних послуг, оцінені від «дуже низького» (1) до «дуже високого» (5) в питанні №13;

– можливість відстежувати вантажі (трекінг та трейсінг), оцінені від «дуже низького» (1) до «дуже високого» (5) у запиті №14;

– частота відвантаження та можливість досягати одержувачів у заплановані або очікувані терміни доставки, оцінені від «навіть коли-небудь» (1) до «майже завжди»(5) в питанні №15.

Респонденти здійснюють опитування он-лайн. Для побудови міжнародного LPI

нормалізовані оцінки для кожного з шести первинних показників множать на їх компонентні навантаження, а потім підсумовують. Навантаження компонентів представляє вагу, що надається кожному з компонентів у побудові міжнародного LPI. Оскільки навантаження приблизно однакові для всіх шести компонентів, міжнародний LPI близький до простого середнього значення показників [12].

Система показників дозволяє порівнювати логістику кожної країни зі світом (з можливістю відображення кращої країни з точки зору ефективності логістики в світі) і з регіоном або групою доходів (з можливістю відображення кращої країни з точки зору ефективності логістики регіону або групи доходів – високий, середній, низький рівень доходів) за шістьма показниками і загальним індексом LPI. Таким чином, LPI створює профілі логістики для 160 країн світу та дозволяє встановити рейтинг кожної країни за ефективністю логістичної діяльності.

Результати досліджень Світового Банку щодо динаміки LPI України та його шести компонент за термін 2007–2018 роки, дані щодо ефективності логістики Німеччини (1-ий рейтинг серед 160 країн світу за LPI) та групи країн, до яких належить Україна (табл. 1) дозволяють зробити певні узагальнення та висновки.

Таблиця 1

Дані щодо ефективності логістичної діяльності України, регіону Європи та Центральної Азії, Німеччини

Показники	Німеччина	Регіон: Європа та Центральна Азія	Україна						Відповідність показників України показникам регіону, % (2018р.)	Відповідність показників України показникам Німеччини, % (2018р.)
			Рік							
	2018	2018	2007	2010	2012	2014	2016	2018		
Рейтинг LPI	1	X	73	102	66	61	80	66	X	X
Оцінка LPI	4,2	3,24	2,55	2,57	2,85	2,98	2,74	2,83	87,35	67,38
Митниця	4,09	3,04	2,22	2,02	2,41	2,69	2,3	2,49	81,91	60,88
Інфраструктура	4,37	3,13	2,35	2,44	2,69	2,65	2,49	2,22	70,93	50,80
Міжнародні перевезення	3,86	3,14	2,53	2,79	2,72	2,95	2,59	2,83	90,13	73,32
Логістична компетенція	4,31	3,21	2,41	2,59	2,85	2,84	2,55	2,84	88,47	65,89

Трекінг і трейсінг	4,24	3,27	2,53	2,49	3,15	3,2	2,96	2,72	83,18	64,15
Своєчасність	4,39	3,65	3,31	3,06	3,31	3,51	3,51	3,19	87,40	72,67

Джерело: складено автором на підставі [9]

Отже, рейтинг України з 2007 року (73) максимально знижувався у 2010 році (102) та був найвищим в 2014 році (61), в 2018 році його значення відповідає 2012 року (66).

Відсутність чітко визначеної тенденції в зміні рейтингу на протязі 11-ти років ус-

кладнює можливість зробити будь-які висновки щодо зростання чи зниження ефективності логістики України порівняно з іншими країнами в глобальному вимірі.

Але, аналіз динаміки оцінок шести компонентів LPI дозволяє виявити деякі закономірності (рис. 1).

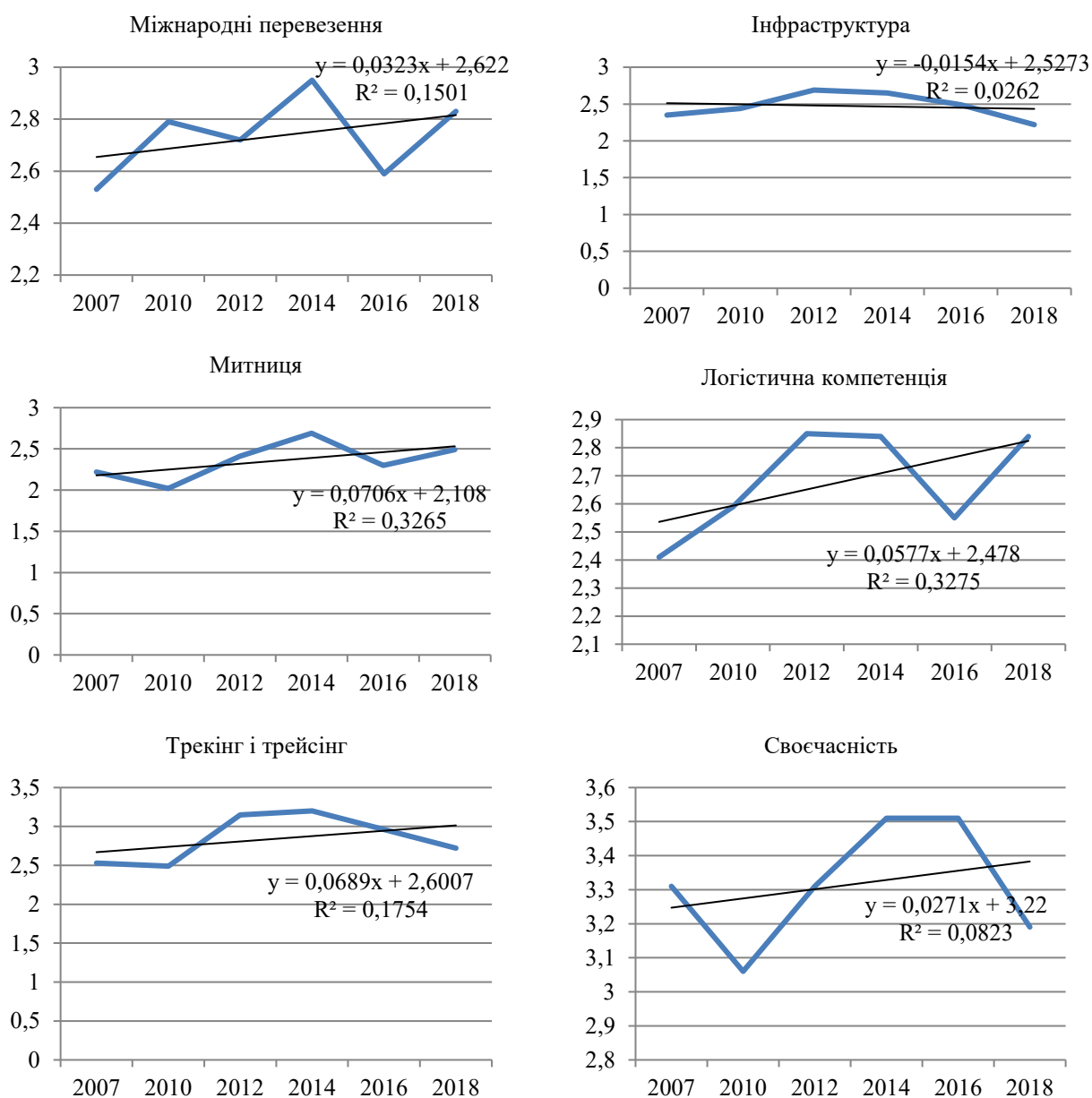

Рис. 1. Динаміка оцінок шести компонент Індексу ефективності логістики України за 2007–2018 роки (складено автором на підставі [9])

Рівняння трендів мають низькі коефіцієнти апроксимації, що свідчить про непридатність моделей для прогнозування, але, вони дозволяють зробити висновки щодо загальних тенденцій зміни оцінок. Так, якщо оцінки митних процедур, міжнародних перевезень, логістичної компетенції, трекінгу і трейсінгу, своєчасності зросли, то оцінки інфраструктури знизились.

Щодо відповідності показників України показникам регіону (Європа та Центральна Азія) та показникам Німеччини в 2018 році (табл.1), то найбільші значення демонструють «Міжнародні перевезення» 90,13% та 73,32% відповідно та найменшу відповідність демонструє «Інфраструктура» 70,93% та 50,80% відповідно.

Таким чином, оцінка компоненти LPI «Інфраструктура» є найгіршою та має тенденцію до зниження, що в цілому негативно впливає на загальну ефективність логістичної діяльності підприємств в Україні.

Основні фактори поточних високих логістичних витрат промислових підприємств безпосередньо пов'язані з низькою ефективністю логістичної інфраструктури:

- відсутність регулятивної чіткості та неоптимального управління державними активами, які створюють перешкоди для приватних інвестицій;
- недостатнє використання річкового транспорту;
- недостатнє інвестування в залізничний транспорт;
- неефективність управління зберіганням;
- надмірне використання автомобільного транспорту [10].

Україна має суттєвий логістичний потенціал у сфері річкового транспорту, що обумовлено значною довжиною судноплавних річок, яка становить 4 400 км. Традиційними у використанні є судноплавні шляхи Дніпра – 1,205 тис. км і його проток (Десни – 520 км і Прип'яті – 60 км), а також Дунаю – 160 км, Бугу – 155 км та інших так званих малих річок.

Але, з 1990 р., довжина річкових судноплавних шляхів скоротилася майже вдвічі

(з 4 до 2,1 тис. км). При цьому скоротилася щільність річкових судноплавних шляхів у 1,75 рази, інтенсивність перевезень вантажів – у 3 рази та перевезень пасажирів – у 7,5 рази.

Технічний стан річного флоту також погіршився [2].

Система залізничних перевезень демонструє негативну тенденцію зниження обсягів вантажних перевезень, що обумовлено як економічними, політичними факторами, так і спадом обсягів промислового виробництва в державі, високим рівнем ризику незбереження вантажу в результаті відсутності належного класу складської інфраструктури, невідповідністю якості та масштабів обслуговування вантажопотоків, слабким технічним рівнем оснащення та розвитку об'єктів логістичної інфраструктури залізниць [4].

Великою проблемою логістичної інфраструктури України є також якість автомобільних шляхів. За якістю автомобільних доріг Україна в 2018 р. посіла 123-тє місце із 140 в рейтингу якості доріг від міжнародної неурядової організації World Economic Forum (WEF) з оцінкою 2,7 бали. В 2017 році Україна займала 137 місце за цим критерієм. Позитивну динаміку демонструє ефективність послуг морських портів України, яка оцінена в 2018 р. WEF в 3,8 бали, що поставило Україну на 77-е місце. У 2017 році за якістю портової інфраструктури Україна займала 93 місце, поліпшивши за рік оцінку на 0,1 бали [6].

Україна, згідно з WEF, в 2018 році продемонструвала поліпшення за багатьма інфраструктурними складовими, але, все ж таки, посідає лише 57 місце серед 140 країн світу за станом та ефективністю логістичної інфраструктури (табл.2).

Покращення логістичної інфраструктури потребує створення ефективної системи управління державним майном, реформування системи річкового транспорту, удосконалення та модернізації залізничного транспорту, підвищення ефективності використання складських потужностей.

Динаміка оцінок, значення та рейтинг компонентів Глобального індексу конкурентоспроможності (Global Competitiveness Index) України в 2018 році

Компоненти Індексу	Значення	Оцінка *	Ранг/140
Інфраструктура 0–100 (краща)		70,1 ↑	57
Індекс автомобільних шляхів 0–100 (кращий)	72,7	72,7=	51
Якість шляхів 1–7 (краща)	2,7	28,6 ↑	123
Ефективність залізничного сервісу 1–7 (краща)	4,3	54,2 ↑	37
Повітряне сполучення (аеропорти), оцінка	68,844	56,6 ↑	53
Надійність поставок водним транспортом 1–7 (краща)	4,5	58,9 ↑	81
Ефективність сервісу морських портів 1–7 (краща)	3,8	46,5 ↑	77

*↑ – покращення показника; = – показник залишився на тому самому рівні.

Джерело: складено автором на підставі [11]

Важливість удосконалення логістичної інфраструктури також обумовлена тим, що, через низьку щільність населення, географію та структуру виробництва (велика залежність від металів, базової промисловості, і сільське господарство), обсяг перевезень на одиницю ВВП значно вищий, ніж в інших країнах Європи [10].

Ще одним компонентом Індексу логістичної ефективності, який потребує суттєвого покращення в Україні є ефективність митного та прикордонного очищення («Митниця»), який в Україні складає 81,91% від оцінки цього компонента в регіоні «Європа та Центральна Азія» та лише 60,88% від оцінки цього компонента в Німеччині (див.Табл.1).

Згідно з рейтингом фірми Agility, Україна посідає 35 місце за індексом логістич-

них ринків серед 50 країн, що розвиваються (табл.3). Agility Emerging Markets Logistics Index складається з трьох компонент [7]:

– перша компонента – Індекс рейтингу країн: складна оцінка, що пов'язує 50 індексів, що формуються, на основі поєднання розмірів ринку та перспектив зростання, ринкової сумісності або загального бізнес-клімату, а також ринкової зв'язності або транспортної інфраструктури та ефективності митних кордонів;

– друга компонента – це дослідження за обсягом і способом транспортування найбільших і найбільш швидкозростаючих основних торгових шляхів, що зв'язують ринки, що розвиваються та розвинені ринки;

– третя компонента – опитування професіоналів галузі торгівлі та логістики.

Таблиця 3

Рейтинг України за Індексом логістики ринків, що розвиваються (Emerging Markets Logistics Index) в 2018 році

Рейтинг	Компоненти загального індексу			Загальний індекс	Зміна рейтингу в порівнянні з 2017 р.
	Розмір ринку і привабливість зростання	Сумісність ринку	Ринкові зв'язки		
35	3,5	5,1	4,7	4,27	–

Джерело: складено автором на підставі [7]

У звіті Agility [7], відзначено поліпшення умов бізнесу в Україні, що позитивно вплинуло на оцінку першої

компоненти індексу, але, в цілому, рейтинг країни порівняно з 2017 роком не змінився.

Висновки. Таким чином, ефективність логістичної діяльності України, згідно з основними світовими рейтингами, залишається достатньо низькою, особливо негативним є збереження тенденції відставання не тільки порівняно з розвинутими країнами світу, але й з країнами, що розвиваються. Така ситуація багато в чому пояснюється політичної нестабільністю та окупацією значної території країни.

Суттєве відставання спостерігається в усіх складових логістичної інфраструктури внаслідок недостатніх інвестицій в її оновлення та модернізацію, не задовільного рівня впровадження інноваційних логістичних технологій. В той же час, світові індекси, які формуються на підставі оцінок численних логістичних показників, свідчать про неприпустимо повільні темпи розвитку всіх сфер логістики в Україні, що обумовлює негайну необхідність удосконалення всього організаційно-економічного механізму управління логістичною діяльністю, який повинен забезпечити не тільки зростання її ефективності, але й її екологізацію.

Серед факторів навколишнього логістичного середовища найбільш негативний вплив на ефективність логістичної діяльності підприємств здійснюють техніко-технологічний фактор через незадовільний стан логістичної інфраструктури; ступінь державного регулювання через низьку ефективність митного та прикордонного очищення вантажів. Більш позитивний вплив на логістичну діяльність підприємств чинять фактори структури логістичного ланцюга та розвитку сервісу, що підтверджується доволі високими оцінками логістичної компетенції та своєчасності, підвищенням якості залізничного сервісу та сервісу морських портів. Крім того позитивний вплив також чинить соціально-економічний фактор через позитивні зрушення в умовах бізнесу в Україні.

В сучасних умовах вибір торговельних партнерів здійснюється з урахування дотримання екологічних вимог до транспортування та якості товарів, але питання екологізації логістики ще залишається не вирішеними в Україні. В зв'язку з цим, удосконалення еколого-економічних інструментів управління логістичною діяльністю підпри-

ємств можна розглядати як напрям наступних наукових досліджень.

Література

1. Гайдабрус Н. В. Аналіз стану логістичного сервісу та інноваційної діяльності підприємств України / Н. В. Гайдабрус // БІЗНЕСІНФОРМ – 2015. – № 4. – С. 123–129.
2. Гуржій Н. М. Состояние и перспективы экономического развития предприятий транспортной инфраструктуры Украины / Н. М. Гуржій, А. В. Городова, Т. Є. Одинець // Економіка і суспільство. – 2016. – Випуск № 3. – С. 61–65.
3. Деркач Д. Економічне зростання залежить від прогресу у впровадженні реформ та зовнішнього фінансування / Д. Деркач // ПРЕС-РЕЛІЗ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/uk/news/pressrelease/2018/10/04/ukraine-economic-update-october-2018>.
4. Карий О. І. Логістична інфраструктура України у світових рейтингах / О. І. Карий, Г. В. Под-вальна. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2018/mar/9644/ilovepdfcom-41-49.pdf>
5. Окландер М. А. Контуры экономической логистики: [монографія] / М. А. Окландер. – К. : Наукова думка, 2000. – 176 с.
6. Порти тягнуть Україну вгору: звіт WEF по інфраструктурі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ameu.org.ua/news/2866-portityagnut-ukrajinu-vgoru-zvit-wef-po-infrastrukturii>
7. Agility Emerging Markets Logistics Index 2018. [Electronic resource] – Available at: <https://www.agility.com/wp-content/uploads/2018/03/Agility-Emerging-Markets-Logistics-Index-2018.pdf>
8. Domestic LPI. [Electronic resource] – Available at: <https://lpi.worldbank.org/domestic>
9. International LPI. [Electronic resource] – Available at: <https://lpi.worldbank.org/international/global>
10. Smits K. Special Focus Note on Trade Tapping Ukraine's trade potential / Karlis Smits, Anastasia Golovach and Faruk Khan. [Electronic resource] – Available at: <http://pubdocs.worldbank.org/en/455251538644632238/Ukraine-Special-Focus-Note-Oct-2018-ENG.pdf>.
11. The Global Competitiveness Report 2018. [Electronic resource] – Available at: <http://www3.weforum.org/docs/GCR2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2018.pdf>
12. The LPI methodology. [Electronic resource] – Available at: <https://wb-lpi-media.s3.amazonaws.com/LPI%20Methodology.pdf>

References

1. Gaydabrus N. V. *Analiz stanu logistichnogo servisu ta innovatsiynoi diialnosti pidpriiemstv Ukraini* [Analysis of the state of logistics service and innovation activity of Ukrainian enterprises] / N. V. Gaydabrus // BIZNESINFORM – 2015. – № 4. – P. 123–129.
2. Gurzhiy N. M. *Sostoyaniye i perspektivnyy ekonomicheskogo razvitiya predpriyatiy transportnoy*

infrastruktury Ukrainy [The state and prospects of economic development of enterprises of transport infrastructure of Ukraine] / N. M. Gurzhiy, A. V. Gorodova, T. Ye. Odinets // *Ekonomika i suspilstvo*. – 2016. – Vypusk № 3. – P. 61–65.

3. Derkach D. *Ekonomichne zrostannia zalezhyt vid progresu u vprovadzhenni reform ta zovnishnogo finansuvannia* [Economic growth depends on progress in implementing reforms and external financing] / D. Derkach // PRES-RELIZ [PRESS RELEASE], from <http://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2018/10/04/ukraine-economic-update-october-2018>.

4. Kariy O. I. *Logistichna infrastruktura Ukrainy u svitovykh reytingakh* [Ukraine's logistics infrastructure in world rankings] / O. I. Kariy, G. V. Podvalna, from <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2018/mar/9644/ilovepdfcom-41-49.pdf>

5. Oklandyer M. A. *Kontury ekonomicheskoy logistiki* [The contours of economic logistics]: [monografiya] [monograph] / M. A. Oklandyer – K. : Naukova dumka, 2000. – 176 p.

6. *Porty tiahnut Ukrainu vhoru: zvit WEF po infrastrukturi* [Ports pull Ukraine up: WEF Infrastructure Report], from <https://www.ameu.org.ua/news/2866-portityagnut-ukrajinu-vgoru-zvit-wef-po-infrastrukturi>

7. *Agility Emerging Markets Logistics Index 2018*, from <https://www.agility.com/wp-content/uploads/2018/03/Agility-Emerging-Markets-Logistics-Index-2018.pdf>

8. *Domestic LPI*, from <https://lpi.worldbank.org/domestic>

9. *International LPI*, from <https://lpi.worldbank.org/international/global>

10. Smits K. *Special Focus Note on Trade Tapping Ukraine's trade potential* / Karlis Smits, Anastasia Golovach and Faruk Khan, from <http://pubdocs.worldbank.org/en/455251538644632238/Ukraine-Special-Focus-Note-Oct-2018-ENG.pdf>.

11. *The Global Competitiveness Report 2018*, from <http://www3.weforum.org/docs/GCR2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2018.pdf>

12. *The LPI methodology*, from <https://wb-lpi-media.s3.amazonaws.com/LPI%20Methodology.pdf>

ЛОГИСТИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ В УКРАИНЕ: ОЦЕНКА СОСТОЯНИЯ ЛОГИСТИЧЕСКОЙ СРЕДЫ В МИРОВЫХ РЕЙТИНГАХ

Т. А. Колодизева, доцент, Харьковский национальный экономический университет имени Семена Кузнеця

В работе обобщены результаты исследований мировых организаций относительно позиции Украины в международных логистических рейтингах, оценивающих логистическую среду функционирования национальных предприятий. Проведенный анализ логистических показателей, формирующих такие глобальные индексы, как Индекс эффективности логистики, Глобальный индекс конкурентоспособности, Индекс логистики развивающихся рынков, позволил оказать негативное и позитивное влияние факторов окружающей логистической среды на эффективность логистической деятельности предприятий Украины. Несмотря на то, что отдельные факторы логистической среды положительно влияют на повышение эффективности логистической деятельности предприятий, в целом, они не способны решить проблему отставания национальной логистики не только от развитых стран, но и от развивающихся стран.

Выделены ключевые тенденции и проблемы, определены приоритетные направления развития национальной логистики с целью преодоления ее отставания и улучшения окружающей логистической среды национальных предприятий, обеспечение их интеграции в глобальные цепи добавленной стоимости. Особое внимание уделено необходимости модернизации логистической инфраструктуры для технического и технологического обеспечения логистической деятельности предприятий.

Комплексное видение всех сфер логистики и использования системного подхода к оценке динамики логистических показателей позволило сделать вывод о необходимости совершенствования организационно-экономического механизма управления логистической деятельностью предприятий в Украине. Систематизация данных мировых организаций относительно позиции Украины на мировом логистическом рынке позволила сформировать комплексное видение проблем развития логистики в Украине и определить приоритетные направления повышения эффективности логистической деятельности предприятий с учетом существующих тенденций и необходимости их интеграции в глобальные цепи добавленной стоимости.

Ключевые слова: логистическая среда, логистическая деятельность предприятий, логистика, мировой рейтинг, логистическая инфраструктура, эффективность логистической деятельности.

LOGISTIC ACTIVITIES OF ENTERPRISES IN UKRAINE: EVALUATION OF THE STATUS OF LOGISTIC ENVIRONMENT IN THE WORLD RATINGS

T. O. Kolodzieva, Associate Professor, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

The study generalizes the results of international research concerning the position of Ukraine in international logistic ratings that evaluate logistic environment of domestic enterprises operation. The analysis of the logistic indicators that form the global indexes such as the Index of Logistics Efficiency, the Global Competitiveness Index, and the Index of Developing Market Logistics revealed the negative and positive impact of logistic environment on the efficiency of logistics activities in Ukrainian enterprises. Despite the fact that the individual factors of the logistic environment have a positive effect on improving the efficiency of logistics activities of enterprises, in general, they cannot solve the problem of lagging national logistics not only from developed countries, but from developing countries.

The key trends and problems are identified, priority directions of development of national logistics are defined in order to overcome its lag and improve the logistics environment of domestic enterprises, ensuring their integration into global value added chains. Particular attention is paid to the need for modernization of logistics infrastructure for the technical and technological provision of logistics activities of enterprises.

Comprehensive vision of all spheres of logistics and the use of a systems approach to assessing the dynamics of logistic indicators has led to the conclusion that there is a need to improve the organizational and economic mechanism for managing the logistics activities of enterprises in Ukraine. Systematization of data of the world organizations on the position of Ukraine in the global logistics market has allowed to form a comprehensive vision of the problems of logistics development in Ukraine and to determine the priority directions of increasing the efficiency of logistics activities of enterprises taking into account existing trends and the need for their integration into global added value chains.

Keywords: logistic environment, logistic activity of enterprises, logistics, world rating, logistic infrastructure, efficiency of logistic activity.

Надійшла до редакції 28.11.18 р.